

Sygn. akt V U 739/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Teteruk

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku W. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołań W. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 16 czerwca 2015 r. i z 11 sierpnia 2015 r.

znak (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 11 sierpnia 2015 r., znak (...) o tyle tylko, że do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury W. C. przyjmuje za okres pracy wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) w L. tj. za okres od 02 kwietnia 1975 r. do 28 lutego 1977 r. miesięczną stawkę płacy zasadniczej w kwocie po 3 100,00 zł,**

II. **w pozostałej części odwołania oddala.**

SSO Krzysztof Głowczyński

Sygn. akt V U 739/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 czerwca 2015 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przeliczył emeryturę wnioskodawcy W. C.. Do obliczenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych (1968 – 1972, 1977 – 1982, 1984 – 1988, 1991, 2004 – 2006) wybranych z całego okresu ubezpieczenia, z których wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 74,80 %. Przy ustalaniu podstawy wymiaru organ rentowy uwzględnił wynagrodzenie wnioskodawcy ustalone na podstawie przedłożonej dokumentacji osobowej dotyczącej okresu zatrudnienia w Zakładach (...) od 01 lipca 1967 r. do 6 lutego 1973 r. Za okres zatrudnienia od 07 lutego 1973 r. do 31 marca 1975 r., z uwagi na brak udokumentowania zarobków, organ rentowy przyjął wynagrodzenie minimalne.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył W. C., domagając się jej zmiany poprzez przeliczenie emerytury z uwzględnieniem jego zarobków z okresu zatrudnienia od 07 lutego 1973 r. do 31 marca 1975 r. w kwocie 4.000 zł miesięcznie, wskazując, iż zarobki takie wynikają z jego legitymacji ubezpieczeniowej.

Kolejną decyzją, z dnia 11 sierpnia 2015 r., znak: (...), ZUS odmówił wnioskodawcy prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury, argumentując w uzasadnieniu, iż ubezpieczony nie udokumentował należycie wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek za okres od 02 kwietnia 1975 r. do 28 lutego 1977 r., gdyż do wniosku o przeliczenie dołączył tylko umowę o pracę z dnia 02 kwietnia 1975 r.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca wskazał, że umowa o pracę, którą dołączył do wniosku wyraźnie wskazywała wynagrodzenie miesięczne, w związku z czym organ nie powinien mieć problemów z wyliczeniem jego wynagrodzenia za ww. okres zatrudnienia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. w odpowiedziach na odwołania wniósł o ich oddalenie, podnosząc te same argumenty co w zaskarżonych decyzjach. Dodał nadto, iż kserokopię legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawca przedkładał już do wniosku o przeliczenie emerytury z dnia 29 grudnia 2009 r. Z uwagi na to, że zapis w legitymacji w postaci „4.000,-/mies.”, nie zawierał żadnych dodatkowych informacji odnośnie tego, czy wynagrodzenie to dotyczy wszystkich miesięcy z całego okresu zatrudnienia, czy też ostatniego miesiąca, czy może jest to średniomiesięczne wynagrodzenie dotyczące wskazanego okresu zatrudnienia – organ rentowy nie uwzględnił tego dokumentu przy przeliczaniu emerytury wnioskodawcy na mocy decyzji z dnia 18 stycznia 2010 r. Zaś przy ponownym przeliczaniu świadczenia ubezpieczonego, tj. na podstawie wniosku z dnia 01 czerwca 2015 r., przyjął, iż za okres od 07 lutego 1973 r. do 31 marca 1975 r. wnioskodawca nie udokumentował wynagrodzenia i w związku z tym za okres ten do wyliczenia podstawy wymiaru przyjął obowiązujące w tym okresie wynagrodzenie minimalne. Tak samo uczynił z okresem zatrudnienia wnioskodawcy od 02 kwietnia 1975 r. do 28 lutego 1977 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca W. C., ur. (...), od dnia 01 grudnia 2007 r. jest uprawniony do emerytury.

W dniu 29 grudnia 2009 r. wnioskodawca złożył wniosek o przeliczenie emerytury, do którego dołączył legitymację ubezpieczeniową z zapisem o wysokości jego wynagrodzenia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L., w kwocie 4.000 zł miesięcznie.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 18 stycznia 2009 r. wydał decyzję o ponownym ustaleniu wysokości emerytury ubezpieczonego. Do wyliczeń wysokości tego świadczenia organ rentowy za okresy od 01 lipca 1967 r. do 06 lutego 1973 r., od 07 lutego 1973 r. do 31 marca 1975 r. i od 02 kwietnia 1975 r. do 28 lutego 1977 r., wobec braku udokumentowanych wynagrodzeń, przyjął wynagrodzenie minimalne.

W dniu 01 czerwca 2015 r. W. C. złożył kolejny wniosek o przeliczenie emerytury, do którego dołączył uwierzytelnione kserokopie dokumentacji osobowej dotyczące okresu zatrudnienia od 01 lipca 1967 r. do 06 lutego 1973 r.

W wyniku rozpatrzenia tego wniosku organ rentowy w dniu 16 czerwca 2015 r. wydał pierwszą, zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzję. Na mocy tej decyzji przeliczył ubezpieczonemu emeryturę od dnia 01 czerwca 2015 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, poprzez ponowne ustalenie podstawy wymiaru. Do obliczenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych (1968 – 1972, 1977 – 1982, 1984 – 1988, 1991, 2004 – 2006) wybranych z całego okresu ubezpieczenia, z których wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 74,80 %. Przy ustalaniu podstawy wymiaru uwzględnione zostało wynagrodzenie ustalone na podstawie przedłożonej przez wnioskodawcę dokumentacji osobowej dotyczącej okresu zatrudnienia od 01 lipca 1967 r. do 06 lutego 1973 r., które wynosiło odpowiednio za rok: 1967 – 7.200 zł, 1968 – 19.200 zł, 1969 – 21.600 zł, 1970 – 22.800 zł, 1971 – 22.800 zł, 1972 – 26.200 zł i za 1973 – 2.793 zł. Za okres

zatrudnienia od 07 lutego 1973 r. do 31 marca 1975 r., z uwagi na brak udokumentowania zarobków, organ rentowy przyjął wynagrodzenie minimalne.

W dniu 27 lipca 2015 r. W. C. złożył kolejny wniosek o przeliczenie emerytury, dołączając do niego umowę o pracę z dnia 02 kwietnia 1975 r.

Kolejną decyzją, zaskarżoną w rozpoznanej sprawie, wydaną dnia 11 sierpnia 2015 r., organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do przeliczenia podstawy wymiaru świadczenia, argumentując, że z uwagi na brak udokumentowania zarobków, nie jest możliwe przeliczenie świadczenia zgodnie z wnioskiem, tj. przyjęcie do obliczenia wysokości podstawy wymiaru za okres od 02 kwietnia 1975 r. do 28 lutego 1977 r. wynagrodzenia innego niż minimalne.

D o w ó d: w aktach emerytalnych, t. II:

- decyzja z dnia 28.02.2008 r. k. 53,
- legitymacja ubezpieczeniowa k. 63,
- decyzja z dnia 18.01.2010 r. k. 73,
- wniosek z dnia 01.06.2015 r. wraz z załącznikami k. 110-128,
- decyzja z dnia 16.06.2015 r. k. 130-131,
- wniosek z dnia 27.07.2015 r. k. 134-135,
- uwierzytelniona kopia umowy o pracę z dnia 02.04.1975 r. k. 136,
- decyzja z dnia 11.08.2015 r. k. 137

W okresie od 01 lipca 1967 r. do 06 lutego 1973 r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) Zakładach (...) w L., ostatnio na stanowisku energetyka. W okresie tego zatrudnienia jego wynagrodzenie wynosiło odpowiednio: za rok: 1967 – 7.200 zł, 1968 – 19.200 zł, 1969 – 21.600 zł, 1970 – 22.800 zł, 1971 – 22.800 zł, 1972 – 26.200 zł i za 1973 – 2.793 zł.

Stosunek pracy wnioskodawcy z Zakładami (...) ustał na mocy przekazania do (...) Przedsiębiorstwa (...) w L., co nastąpiło od dnia 07 lutego 1973 r. W wymienionym przedsiębiorstwie W. C. pracował jako główny mechanik do dnia 31 marca 1975 r. W legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy pracownik działu kadr pracodawcy uczynił wpis dotyczący wysokości wynagrodzenia wnioskodawcy tj. „4.000 ,-/mies.”.

W dniu 02 kwietnia 1975 r. ubezpieczony podjął zatrudnienie w Przedsiębiorstwie (...) w L. na stanowisku majstra robót elektrycznych. W umowie o pracę z dnia 02 kwietnia 1975 r. strony postanowiły, że wnioskodawca będzie otrzymywał wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 3.100 zł, dodatek funkcyjny – specjalny w kwocie 600 zł oraz premie i dodatki na zasadach i warunkach określonych w regulaminie premiowania. Stosunek pracy wnioskodawcy w tym zakładzie ustał z dniem 28 lutego 1977 r.

D o w ó d : w aktach ubezpieczeniowych:

- świadectwa pracy,
- zaświadczenia
- dokumenty zawarte w aktach osobowych wnioskodawcy z okresów zatrudnienia:
  - w (...) Zakładach (...)

w L.

- w (...)Przedsiębiorstwie (...) w L.
- w Przedsiębiorstwie (...) w L..

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie wnioskodawcy zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.jedn.: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 z późn. zm.), prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Stosownie zaś do przepisu § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. z 2011 Nr 237, poz. 1412), środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Sporne w niniejszej sprawie pozostawało, czy wnioskodawca ma prawo do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem wynagrodzenia, jakie uzyskiwał w spornych okresach zatrudnienia, tj. od 07 lutego 1973 r. do 31 marca 1975 r. i od 02 kwietnia 1975 r. do 28 lutego 1977 r. Organ rentowy bowiem częściowo tylko uwzględnił jego żądanie przeliczenia świadczenia z dnia 01 czerwca 2015 r., a mianowicie przeliczył je przy uwzględnieniu wynagrodzenia wnioskodawcy z okresu od 01 lipca 1967 r. do 06 lutego 1973 r. wynikającego z jego dokumentacji osobowej, a za dwa wskazane wyżej sporne okresy do obliczeń podstawy wymiaru przyjął jedynie wynagrodzenie minimalne. Wnioskodawca nie zgodził się z takim sposobem przeliczenia. Twierdził, że w pierwszym okresie spornym zarabiał 4.000 zł miesięcznie – jak wynika z zapisu zawartego w jego legitymacji ubezpieczeniowej, a jego zarobki w drugim spornym okresie wynikają z umowy o pracę z dnia 02 kwietnia 1975 r., stąd nie ma podstaw do przyjmowania do wyliczeń wynagrodzenia minimalnego.

Twierdzenia ubezpieczonego tylko w części zasługują na uwzględnienie, a mianowicie w zakresie jego wynagrodzenia z okresu zatrudnienia od 02 kwietnia 1975 r. do 28 lutego 1977 r. w Przedsiębiorstwie (...) w L.. Z dokumentów zawartych w aktach osobowych ubezpieczonego z okresu tego zatrudnienia, w szczególności z umowy o pracę z dnia 02 kwietnia 1975 r. oraz ze świadectwa pracy, wynika, że wnioskodawca zatrudnił się w wymienionym Przedsiębiorstwie za wynagrodzeniem zasadniczym w kwocie 3.100 zł. W umowie o pracę strony postanowiły nadto, że wnioskodawca otrzymywał będzie także dodatek funkcyjny – specjalny w kwocie 600 zł oraz premie i dodatki na zasadach i warunkach określonych w regulaminie premiowania.

W ocenie Sądu, dowody powyższe dały podstawę do ustalenia wysokości wynagrodzenia wnioskodawcy za okres od 02 kwietnia 1975 r. do 28 lutego 1977 r. na poziomie 3.100 zł miesięcznie. Taka bowiem była kwota płacy zasadniczej wnioskodawcy wynikająca z umowy o pracę z dnia 2 kwietnia 1975 r., a doświadczenie życiowe nakazuje przyjąć, iż nie uległa ona zmianie na niekorzyść wnioskodawcy w dalszym okresie zatrudnienia. Takiej pewności Sąd nie miał już w odniesieniu do dwóch pozostałych składników wynagrodzenia wnioskodawcy wskazanych w umowie z dnia 2 kwietnia 1975 r., tj. dodatku funkcyjnego – specjalnego i premii. Jak wiadomo, w sprawie nie zachowała się żadna dokumentacja płacowa z okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) w L.. A zatem, wobec braku takiej dokumentacji, nie można mieć żadnej pewności, że wymienione składniki wynagrodzenia w okresie spornym rzeczywiście były wnioskodawcy wypłacane, a składki na ubezpieczenie społeczne od nich odprowadzane. Wymieniony dodatek specjalny mógł bowiem wnioskodawcy w pewnych okresach nie przysługiwać, a premia mogła

być mu nie wypłacana w ogóle lub wypłacana w różnych wysokościach. Wobec braku dokumentu w postaci regulaminu premiowania nie ma podstaw nawet do hipotetycznego ustalenia jej wysokości, nie mówiąc już o prawidłowym ustaleniu jej rzeczywistej wielkości. Stąd też przy takich wątpliwościach odnośnie dwóch wymienionych składników wynagrodzenia Sąd uznał, iż najbardziej pewnym, niezmiennym i wypłacanym przez cały okres zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) w L., tj. od 02 kwietnia 1975 r. do 28 lutego 1977 r., było jedynie wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 3.100 zł. Mając powyższe na uwadze Sąd zmieniając decyzję z dnia 11 sierpnia 2015 r., w pkt I wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł co do istoty sprawy.

Na uwzględnienie nie zasługiwało natomiast dalej idące żądanie wnioskodawcy, tj. ustalenia i przyjęcia do wyliczeń za okres od 07 lutego 1973 do 31 marca 1975 r. wynagrodzenia wskazanego w legitymacji ubezpieczeniowej, tj. kwoty 4.000 zł miesięcznie. Z zapisu powyższego nie wynika bowiem, czy wskazana kwota dotyczy całego okresu zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L., czy części tego okresu i jakiej, czy może ostatniego miesiąca zatrudnienia, bądź też czy jest to kwota średniomiesięcznego wynagrodzenia z pewnego okresu zatrudnienia i jakiego. Powyższe wątpliwości nie pozwalają na pewne i niebudzące zastrzeżeń ustalenie, w szczególności, że wobec braku jakichkolwiek dokumentów płacowych z tego okresu, niemożliwe jest zweryfikowanie tych okoliczności. A pamiętać należy, że ustalenie podstawy wymiaru składek nie może pozostawiać wątpliwości czy znajdować się w sferze prawdopodobieństwa.

W takim stanie sprawy zasadnie w przekonaniu Sądu organ rentowy przyjął do ustalenia podstawy wymiaru składek za sporny okres kwotę obowiązującego w tym czasie minimalnego wynagrodzenia pracowników, co było zgodne z art. 15 ust. 2a cyt. wyżej ustawy emerytalnej.

Nie znajdując zatem uzasadnionych podstaw do uwzględnienia odwołania od decyzji z dnia 16 czerwca 2015 r., Sąd odwołanie to oddalił, o czym orzekł w pkt II wyroku (art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.).

W sprawie nie było przy tym żadnych podstaw do zastosowania art. 5 k.c., na który powoływał się wnioskodawca w odwołaniach oraz dalszych pismach procesowych, twierdząc, że organ rentowy czyni ze swego prawa użytek, który jest sprzeczny z zasadami współżycia społecznego i ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem prawa. Klauzule powyższe nie mają bowiem zastosowania do łagodzenia rygorów prawa ubezpieczeń społecznych, co ugruntowane jest i w orzecznictwie i w doktrynie (por. np. wyrok SN z dnia 4 kwietnia 2008 r., I UK 294/07, LEX nr 465971).

SSO Krzysztof Głowczyński